

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-88-02

Druk nr 568

Warszawa, 12 czerwca 2002 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy stanowiący realizację Strategii Gospodarczej Rządu SLD-UP-PSL "Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca"

- **Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** wraz z projektem podstawowego aktu wykonawczego.

Projekt ustawy dotyczy pakietu "Przede wszystkim przedsiębiorczość".

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

**Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego
i o wolontariacie.**

Rozdział 1

Przepis ogólny

Art. 1.

Ustawa z dnia ... o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr..., poz.) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem art. 20, 23 i 26, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Rozdział 2

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 2.

W ustawie z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. Nr 22, poz. 162, z 1948 r. Nr 36, poz. 250, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1989 r. Nr 29, poz. 154, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w zdaniu pierwszym kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy “z uwzględnieniem przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia sposoby przeprowadzania zbiórek publicznych i zakres kontroli nad ich przeprowadzaniem, uwzględniając zwłaszcza potrzebę zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa zbieranych ofiar. Rozporządzenie określi w szczególności formy prowadzenia zbiórek publicznych, miejsca ich prowadzenia, niezbędne dane, jakie powinien zawierać plan przeprowadzania zbiórki, sposoby sporządzania dokumentacji dotyczącej przebiegu akcji zbiórkowej, wymogi, jakim powinna odpowiadać legitymacja osoby przeprowadzającej zbiórkę publiczną oraz niezbędne informacje, jakie powinno zawierać publiczne ogłoszenie wyników zbiórki, a także sprawozdanie z przeprowadzonej zbiórki, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr .., poz. ..).”;

3) w art. 7 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

“1a. Osobami przeprowadzającymi zbiórkę jako członkowie instytucji, o których mowa w art. 4, lub jako osoby imiennie zaproszone przez te instytucje mogą być również:

1) małoletni powyżej 16 roku życia,

2) inni małoletni, jeżeli przeprowadzają zbiórkę na rzecz organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, pod nadzorem osób odrębnie upoważnionych do tego przez tę organizację.”;

4) w art. 8:

a) skreśla się ust. 2,

b) w ust. 1 wyrazy „Postanowienia ustępów poprzednich nie mają zastosowania” zastępuje się wyrazami „Przepisu ust. 1 nie stosuje się.”.

W ustawie z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88) w art. 8 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Nie mają obowiązku uiszczania opłat sądowych także:

- 1) organizacje pożytku publicznego działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej,
- 2) organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia.... o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr..., poz.) w sprawach dotyczących realizacji zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205) w art. 189 w ust. 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy “a także w organizacjach pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem pracy na rzecz działalności gospodarczej prowadzonej przez te organizacje.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855) w art. 17 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

“4. Postępowanie w sprawach o wpis stowarzyszenia do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej do Krajowego Rejestru Sądowego jest wolne od opłat sądowych.”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84) w art. 7 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

“1a) nieruchomości lub ich części zajęte wyłącznie na prowadzenie nieodpłatnej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”.

Art. 7.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 1 w pkt 110 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 111 w brzmieniu:

„111) przychody wolontariuszy otrzymane od organizacji pozarządowych, podmiotów, organów administracji publicznej oraz jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr ..., poz. ...), z tytułu kosztów podróży służbowej, diet, badań lekarskich, wyposażenia w środki ochrony osobistej, składki opłaconej zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków opłacanych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”;

2) w art. 26:

a) w ust. 1 w pkt 9 dodaje się lit.c) w brzmieniu:

„c) na rzecz organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – łącznie do wysokości nie przekraczającej 15% dochodu,”

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli przedmiotem darowizny są towary opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru

uwzględniającą należny podatek od towarów i usług. Przy określaniu wartości tych darowizn stosuje się odpowiednio art. 19.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Za darowizny, o których mowa w ust. 1 pkt 9 lit. c) nie uważa się wpłat, o które zmniejsza się podatek zgodnie z art. 27d.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie. Jednakże w przypadku odliczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 9, odliczenie stosuje się, jeżeli wysokość darowizny jest udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna - dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny, oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.”;

3) po art. 27c dodaje się art. 27d w brzmieniu:

„Art. 27d. 1. Podatek dochodowy od osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, obliczony zgodnie z art. 27, zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-4, jeżeli podatnik, w terminie od dnia 1 stycznia do dnia złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1, nie później niż do dnia 30 kwietnia, dokonał wpłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. Zmniejszenie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 1% podatku za rok podatkowy, obliczonego zgodnie z art. 27 ust. 1 i pomniejszonego zgodnie z art. 27a, 27b i 27c, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 6 ust. 2 i 4.

3. Zmniejszenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wpłat na rzecz organizacji pożytku publicznego prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z

metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

4. Zmniejszenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się jeżeli dokonane wpłaty:

- 1) zostały udokumentowane dowodem wpłaty na rachunek bankowy organizacji pożytku publicznego,
- 2) nie zostały odliczone od ryczału od przychodów ewidencjonowanych na podstawie przepisów ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.”;

4) w art. 34 w ust. 9 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) nie zmniejsza podatku na zasadach określonych w art. 27d.”;

5) w art. 37 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) nie zmniejsza podatku na zasadach określonych w art. 27d.”;

6) w art. 45 w ust. 3a po pkt 2 stawia się przecinek i dodaje:

a) pkt 3 w brzmieniu:

„3) otrzymania zwrotu uprzednio odliczonych darowizn, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9.”;

b) pkt 4 w brzmieniu:

„4) otrzymania zwrotu wpłaty, o której mowa w art. 27d.”.

Art. 8.

W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z 2000 r. Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2001 r. Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 125, poz. 1363 i 1369 i Nr 134, poz. 1509) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

- „Art. 14a. 1. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, o którym mowa w art. 6 ust. 1, zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-4, jeżeli podatnik w terminie od dnia 1 stycznia do dnia złożenia zeznania określonego w art. 21 ust. 2 pkt 2, nie później niż do dnia 31 stycznia, dokonał wpłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Zmniejszenie, o którym mowa w ust 1, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 1% ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za rok podatkowy, obliczonego zgodnie z art. 12 ust. 1 i pomniejszonego zgodnie z art. 13, 14 i 53.
3. Zmniejszenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy wpłat na rzecz organizacji pożytku publicznego prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.
4. Zmniejszenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się jeżeli dokonane wpłaty:
- 1) zostały udokumentowane dowodem wpłaty na rachunek bankowy organizacji pożytku publicznego,
 - 2) nie zostały odliczone od podatku na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym.”.

Art. 9.

W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 364) w art. 3 w ust. 3 po wyrazach “działalności kulturalnej” dodaje się wyrazy “oraz przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Art. 10.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 4 w pkt 13 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 14 w brzmieniu :

„14) wartości świadczeń wolontariuszy, udzielanych na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;

2) w art. 16 w ust. 1 w pkt 58 na końcu zdania skreśla się przecinek i dodaje wyrazy: „lub ze środków, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr, poz.),”;

3) w art. 17:

a) w ust. 1 po pkt 6b dodaje się pkt 6c w brzmieniu:

„6 c) dochody organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w części przeznaczonej na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej,”

b) po ust. 1d dodaje się ust. 1e w brzmieniu:

„1e. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, 4a oraz 6c, dotyczy również wydatkowania dochodu przeznaczonego na cele określone w tych przepisach w związku z nabywaniem przez podatnika obligacji Skarbu Państwa i bonów skarbowych wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego po dniu 1 stycznia 1997 r.”;

4) w art. 18:

a) w ust. 1 w pkt 1 dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) na rzecz organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - łącznie do wysokości

nie przekraczającej 15 % dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1,”

b) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Jeżeli przedmiotem darowizny są towary opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru uwzględniającą należny podatek od towarów i usług. Przy określaniu wartości tych darowizn stosuje się odpowiednio art. 14.”

c) po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Odliczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się, jeżeli wysokość darowizny jest udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanego, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny, oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.”

Art. 11.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) po art. 23 dodaje się art. 23¹, w brzmieniu:

“Art. 23¹. 1. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji stwarzają organizacjom pożytku publicznego, o których mowa w ustawie z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr ..., poz. ...), możliwość nieodpłatnego informowania o prowadzonej przez te organizacje działalności nieodpłatnej.

2. Przepis ust. 1 nie wyklucza prawa nadawcy do informowania o działalności organizacji pożytku publicznego w szerszym zakresie.

3. Krajowa Rada może określić, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania związanego z nieodpłatnym informowaniem o prowadzonej przez organizacje pożytku publicznego działalności nieodpłatnej, uwzględniając potrzeby tych organizacji oraz obowiązki jednostek publicznej radiofonii i telewizji.”

Art. 12.

W ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231, Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076, z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100, z 2000 r. Nr 68, poz. 805 i Nr 105, poz. 1107, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 56, poz. 580, Nr 80, poz. 858, Nr 90, poz. 995, Nr 106, poz. 1150 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2002 r. Nr 19, poz. 185 i Nr 41, poz. 365) w art. 7 :

1) w ust. 1 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

“5b) sprzedaż towarów, z wyłączeniem towarów wymienionych w zał. nr 6 do ustawy oraz importu, dokonywaną przez organizacje pożytku publicznego, o których mowa w ustawie z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr ..., poz...), jeżeli towary te zostały nabyte przez te organizacje:

- a) jako darowizny rzeczowe pochodzące ze zbiórek, o których mowa w art. 25 ust. 1 tej ustawy,
- b) za środki pieniężne pozyskane ze zbiórek, o których mowa w przepisach wymienionych w lit. a),”

2) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje w odniesieniu do towarów wymienionych w pkt 5b:

- 1) lit. a), których wartość rynkowa uwzględniająca podatek od towarów i usług przekracza 2000 zł – wyłącznie w przypadku gdy organizacja pożytku publicznego posiada dokumentację pozwalającą na identyfikację darczyńcy i potwierdzającą dokonanie darowizny, a w przypadku darowizn z zagranicy posiada dodatkowo dokument celny, z którego wynika, że import tych towarów nie korzystał ze zwolnień wymienionych w ust. 1 pkt 4 – 4b,
- 2) lit. b), wyłącznie w przypadku gdy nabycie przez organizację pożytku publicznego zostało udokumentowane posiadaną fakturą VAT lub

dokumentem celnym potwierdzającym, że import towarów nie korzystał ze zwolnień wymienionych w ust. 1 pkt 4 – 4b.

5. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 5b, nie stosuje się, jeżeli organizacja pożytku publicznego narusza warunki lub zasady działania określone w tym przepisie.”.

Art. 13.

W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, Nr 106, poz. 679 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- “1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej, w drodze umowy na zasadach ogólnych – z uwzględnieniem przepisów o finansach publicznych lub, odpowiednio, przepisów o zamówieniach publicznych i przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”.

Art. 14.

W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Centralna Informacja bezpłatnie udostępnia, w szczególności w ogólnodostępnych sieciach informatycznych, informacje o organizacjach, określonych w art. 3 ust. 2 i podmiotach wymienionych w art. 3 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia ...2002 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr.....,poz. ...), ”;
- 2) w art. 49 w ust. 2 na końcu dodaje się wyrazy „z wyjątkiem wpisów dotyczących ujawnienia informacji związanych wyłącznie ze statusem organizacji pożytku publicznego.”;
- 3) po art. 49 dodaje się art. 49 a w brzmieniu:

„Art. 49a.1. Do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej wpisuje się także organizacje pożytku publicznego, jeżeli nie mają, z innego tytułu, obowiązku dokonania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Z wpisem, o którym mowa w ust. 1, nie wiąże się nabycie osobowości prawnej przez taką organizację, a w dziale 1 rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej ujawnia się informację, że organizacja pożytku publicznego nie posiada osobowości prawnej.

3. W przypadku utraty statusu organizacji pożytku publicznego przez taką organizację, sąd rejestrowy z urzędu wykreśla ją z rejestru.”;

4) w art. 52 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przy rejestracji podmiotu posiadającego status organizacji pożytku publicznego wpisuje się, w dziale 1, zaznaczenie tej okoliczności, a w dziale 3, określenie przedmiotu jego działalności statutowej z wyodrębnieniem działalności odpłatnej i nieodpłatnej oraz wzmiankę o złożeniu rocznego sprawozdania z działalności.”.

Art. 15.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253), art. 68 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

“2) organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia....2002 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr, poz.) realizującym zadania publiczne na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również osobom fizycznym i osobom prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową,

wychowawczą lub sportowo-turystyczną - na cele niezwiązane z działalnością zarobkową.”.

Art. 16.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321, z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 1441, Nr 130, poz. 1450 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 41, poz. 365) w art. 31 w ust. 1 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) działalności pożytku publicznego, w tym nadzoru nad prowadzeniem tej działalności, z wyłączeniem nadzoru nad działalnością w zakresie ratownictwa i ochrony ludności.”.

Art. 17.

W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 82, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1311 i 1324 oraz z 2001 r., Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 88, poz. 961, Nr 95, poz. 1041 i Nr 97, poz. 1050, Nr 126, poz. 1382 i 1384 i Nr 154, poz. 1796 i 1801) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 po pkt 30 dodaje się pkt 31 i 32 w brzmieniu:

„31) korzystającym – rozumie się przez to organizację, podmiot, organ oraz jednostkę organizacyjną, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nrpoz.),

32) wolontariuszu – rozumie się przez to osobę, o której mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr....., poz. ...).”;

2) w art. 9:

a) w ust 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy: „z zastrzeżeniem ust. 1a”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1 a w brzmieniu:

„1a. Korzystający może zgłosić wolontariusza do ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nie został on objęty ubezpieczeniem z innego tytułu.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2 a w brzmieniu:

„2a. Podstawę wymiaru składki osoby, o której mowa w ust. 1a, stanowi kwota odpowiadająca najniższemu wynagrodzeniu.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a - 3c w brzmieniu:

„3a. Osoba, o której mowa w ust. 1a, zostaje objęta ubezpieczeniem zdrowotnym z dniem określonym w umowie zwartej przez korzystającego z kasą chorych, a przestaje być nim objęta z dniem rozwiązania umowy lub po upływie 30 dni nieprzerwanej zaległości w opłacaniu składek, chyba że zaległość nie przekracza równowartości miesięcznej kwoty składki.

3b. Osoba, o której mowa w ust. 1a, w okresie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym jest członkiem kasy chorych, z którą korzystający zawarł umowę.

3c. Prawo do świadczeń zdrowotnych, osób których mowa w ust. 1a, rozpoczyna się w dniu objęcia ubezpieczeniem i wygasa po upływie ustania członkostwa w kasie chorych.”,

e) w ust. 9 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy: „oraz osoby, o której mowa w ust. 1a.”;

3) w art. 24 po ust. 10 dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Za osobę, o której mowa w art. 9 ust. 1a, składkę jako płatnik oblicza i odprowadza korzystający.”.

Art. 18.

W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 71 w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy “z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr ..., poz. ...)”;
- 2) w art. 118:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia..... o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr..., poz...), a jeżeli dotyczy ono innych zadań publicznych niż określone w tej ustawie:

 - 1) zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem, o którym mowa w ust. 1; przepis art. 71 ust. 2 stosuje się odpowiednio,
 - 2) tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania określa w drodze uchwały organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, zapewniając jawność postępowania o udzielenie dotacji i jej rozliczenia.”,
 - b) skreśla się ust. 3.

Art. 19.

W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 60, poz. 610, Nr 76, poz. 811, Nr 100, poz. 1085 i Nr 129, poz. 1441) w art. 8 dodaje się pkt 3 w brzmieniu :

“3) organizacje pożytku publicznego, jeżeli składają podania, występują z wnioskiem o dokonanie czynności urzędowej lub z wnioskiem o wydanie zaświadczenia lub zezwolenia, bądź wystawiają dokumenty – w związku z nieodpłatną lub odpłatną działalnością pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”.

Art. 20.

W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. Nr 86, poz. 959 i Nr 103, poz. 1099 oraz z 2001 r. Nr 100, poz. 1085) w art. 8:

1) dodaje się pkt 2a w brzmieniu :

“2a) organizacje pożytku publicznego, jeżeli dokonują czynności cywilnoprawnych w związku z nieodpłatną lub odpłatną działalnością pożytku publicznego w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,”,

2) w pkt 3 po wyrazach „osoby prawne” dodaje się wyrazy “z zastrzeżeniem pkt 2a,”.

Rozdział 3

Przepisy szczególne, przejściowe i końcowe

Art. 21.

Powierzenie przez organizację pozarządową oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr....., poz. ..), w ramach wykonywania przez nie zadań statutowych, innej niż zatrudnienie pracy zarobkowej, cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie wymaga konieczności uzyskania zezwolenia i zgody na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 22.

1. Do dnia 31 grudnia 2003 r. uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego następuje w drodze wpisu do rejestru organizacji pożytku publicznego, zwanego dalej „rejestrem”, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, zwanego dalej „organem rejestrowym”.
2. Wniosek o wpis do rejestru powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie podmiotu,
 - 2) określenie przedmiotu działalności statutowej z wyodrębnieniem działalności odpłatnej i nieodpłatnej,
 - 3) informacje wymagane do wpisania do rejestru.
3. Do wniosku dołącza się uwierzytelnione notarialnie dokumenty potwierdzające spełnianie wymogów określonych w art. 19 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy.
4. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów określonych w ust. 2 i 3, organ rejestrowy wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni.
5. W przypadku niezuzpełnienia braków formalnych w terminie, określonym w ust. 4, organ rejestrowy wydaje decyzję o odmowie wpisu.
6. Organizacja pożytku publicznego jest obowiązana informować organ rejestrowy, o każdej zmianie stanu faktycznego i prawnego dotyczącego spełniania wymogów określonych w art. 19 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy.
7. Wpis do rejestru podlega wykreśleniu :
 - 1) w przypadkach, o których mowa w art. 30 ust. 2 i 2a ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy,
 - 2) w razie niezłożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 21 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy.
8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1, tryb postępowania w przedmiocie wpisu, zakres wpisywanych informacji z uwzględnieniem danych

wymaganych dla wpisu organizacji pożytku publicznego do Krajowego Rejestru Sądowego, termin, tryb i warunki przekazania rejestru właściwym sądom, a ponadto sposób wydawania odpisów, wyciągów i zaświadczeń oraz wysokość opłat związanych z dokonywaniem wpisu, wydawaniem odpisów, wyciągów i zaświadczeń.

9. Sprawy wszczęte z wniosku organizacji pożytku publicznego o dokonanie pierwszego wpisu do rejestru organizacji pożytku publicznego, prowadzonego od dnia 1 stycznia 2003 r. przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, oraz sprawy w przedmiocie dalszych wpisów wszczęte, a nie zakończone do dnia 31 grudnia 2003 r., minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje właściwemu sądowi rejonowemu (sądowi gospodarczemu), o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, z 2000 r. Nr 114, poz. 1194 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2) stosuje się odpowiednio.
10. Z dniem 1 stycznia 2004 r. do organizacji pożytku publicznego wpisanych do rejestru stosuje się odpowiednio art. 10 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, z 2000 r. Nr 114, poz. 1194 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2).
11. W razie niezpełnienia danych pomimo wezwania, sąd rejestrowy umarzając postępowanie zawiadamia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, który wykreśla organizację pożytku publicznego z rejestru.
12. Do dnia uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego statusu organizacji pożytku publicznego zachowują moc odpisy, wyciągi i zaświadczenia z rejestru.

Art. 23.

Wpis organizacji o których mowa w art. 20 ustawy z dnia..... o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr....., poz.....) i w art. 14 pkt 3 niniejszej ustawy, z uwagi na posiadanie statusu organizacji pożytku publicznego nadaje im osobowość prawną tylko w przypadku, gdy właściwe przepisy ustrojowe dla tych jednostek tak stanowią.

Art. 24.

Prowadzenie działalności gospodarczej przez organizacje pożytku publicznego następuje z zachowaniem przepisów Prawa działalności gospodarczej.

Art. 25.

1. Umowy zawarte na podstawie art. 118 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu ich wygaśnięcia lub rozwiązania.
2. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosują uchwały wydane na podstawie art. 118 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do wymagań związanych z wykonywaniem zadań w zakresie określonym w ustawie, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 26.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem art. 4, art. 7 pkt 2 lit. c), pkt 3 - 5 i pkt 6 lit. b) oraz art. 8, 10 i 14, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

UZASADNIENIE

W dniu 12 lutego 2002 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a dnia 15 lutego 2002 projekt ten został skierowany do Sejmu RP (druk sejmowy nr 263). Ze względu na zakres projektu, jak również konieczność regulacji przejściowych jest wymagane wydanie ustawy

wprowadzającej. Art. 47 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stwierdza, że wchodzi ona w życie na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

Projekt ustawy zawiera konieczne zmiany w ustawach związanych z regulacjami zawartymi w projekcie ustawy ustrojowej, a także zawiera niezbędne przepisy przejściowe.

Obie projektowane regulacje w sposób kompleksowy normują pozycję sektora pozarządowego, a w szczególności sprawę współpracy władz publicznych ze strukturami organizacji pozarządowych, a także wolontariat. Dokonując oceny dotychczasowych rozwiązań prawnych dotyczących działalności sektora organizacji pozarządowych w Polsce, a w szczególności kwestii zasad i form współpracy władz publicznych z tym sektorem, a także dotyczących wolontariatu, należy stwierdzić, że nie ma ustawowej regulacji normującej powyższe zagadnienia, a w przepisach podustawowych specyfika trzeciego sektora nie jest w sposób wystarczający i jednoznaczny uregulowana.

W obowiązującym stanie prawnym działalność organizacji pozarządowych regulują dwie ustawy: ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 1991 r., Nr 46, poz. 203, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1989 r., Nr 20, poz. 104, z późn. zm.). Należy jednak stwierdzić, że obie te regulacje nie spełniają pokładanych w nich nadziei, zarówno ze względu na rozwiązania systemowe jak i proceduralne. Systemowego uregulowania wymagają przede wszystkim relacje między instytucjami państwowymi a organizacjami pozarządowymi. Współpracę władz publicznych z sektorem pozarządowym przewidują takie ustawy jak np. ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. Nr 82, poz. 928, z późn. zm.), czy ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 144, z późn. zm.), w której można odnaleźć przepisy odnoszące się w swojej treści do współpracy organów władzy publicznej z organizacjami pozarządowymi. Z kolei ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z późn. zm.) zawiera ogólne stwierdzenie o możliwości współpracy z jednostkami spoza sektora finansów publicznych przy realizacji zadań państwowych.

W odniesieniu do administracji samorządowej, analiza ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r., Nr. 13, poz. 74, z późn. zm.), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 1998 r. Nr 91, poz. 578, z późn. zm.) ustawy z dnia 5 czerwca o samorządzie województwa (Dz. U. z 1998 r. Nr 91, poz. 576, z późn. zm.), a także ustawy o finansach publicznych, pozwala na stwierdzenie, że ustawodawca umożliwił prowadzenie przez organy jednostek samorządu terytorialnego współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Projektowana ustawa – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dokonuje zmian w przepisach obowiązujących, dotyczących m.in.:

- organizacji pozarządowych, w tym w ustawach: - Prawo o stowarzyszeniach, o Krajowym Rejestrze Sądowym,
- podstaw prawnych wykonywania zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, w tym w ustawach: o systemie oświaty, o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, o gospodarce komunalnej, o gospodarce nieruchomościami,
- wykonywania misji organizacji „non-profit”, w tym w ustawach: o radiofonii i telewizji, o zbiórkach publicznych,
- kwestii nadzoru nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego – zmiana ustawy o działach administracji rządowej,
- finansowych ram prowadzenia działalności m.in. przez organizacje pożytku publicznego, w tym w ustawach: o podatku dochodowym od osób fizycznych, o podatku dochodowym od osób prawnych, o podatku od towarów i usług,
- wolontariatu, w szczególności przez zmianę ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Art. 1 projektu ustawy stanowi, że ustawa o działalności pożytku publicznego wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem przepisów odnoszących się do wpisu organizacji pozarządowych do Krajowego Rejestru Sądowego (art. 20), odbycia służby zastępczej w organizacjach pożytku publicznego (art. 23) i możliwości przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na wybraną przez podatnika organizację pożytku publicznego (art. 26), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r. Ustalenie daty wejścia w życie tych przepisów na dzień 1 stycznia 2004 r. jest podyktowane m.in. przewidywaną trudną sytuacją budżetu państwa w 2003 r.

W art. 2 projektu ustawy dokonuje się nowelizacji ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. Nr 22, poz. 162 z późn. zm) przez:

- dodanie przepisu zawierającego upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w drodze rozporządzenia sposobów przeprowadzania zbiórek publicznych i zakresu kontroli nad ich przeprowadzaniem. Rozporządzenie to określi w szczególności formy prowadzenia zbiórek publicznych, miejsca ich prowadzenia, niezbędne dane jakie powinien zawierać plan przeprowadzania zbiórki, sposoby sporządzania dokumentacji dotyczącej przebiegu akcji zbiórkowej, wymogi, jakim powinna odpowiadać legitymacja osoby przeprowadzającej zbiórkę oraz niezbędne informacje, jakie powinno zawierać publiczne ogłoszenie wyników zbiórki i sprawozdanie z przeprowadzonej zbiórki, o którym mowa w art. 25 ust. 2 projektu ustawy ustrojowej. Ponadto w pkt. 3 jest mowa o dodatkowych osobach mogących przeprowadzać zbiórkę,
- dodanie regulacji dotyczącej osób mogących przeprowadzać zbiórkę.

Art. 3 projektu dotyczy zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 1967 r. Nr 24, poz. 110, z późn. zm.). Należy podkreślić, że powyższa zmiana wynika z projektowanego art. 22 ust. 1 pkt 5 projektu ustawy ustrojowej, stwierdzającego, że organizacji pożytku publicznego przysługuje zwolnienie od opłat sądowych. Projektowana zmiana odpowiada tej regulacji ustawy ustrojowej, stanowiąc, że organizacje pożytku publicznego zwalnia się od obowiązku uiszczania opłat sądowych (np. w przypadku wpisów dot. zmiany statutu, zmiany władz) z wyjątkiem prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej.

Ponadto organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach sumienia i wyznania (jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego) oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego będą zwalniane z obowiązku opłat sądowych, jeżeli będą to sprawy związane z realizacją zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 4 - zmiana ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 4, poz. 16, z późn. zm.) (art. 4 projektu) jest konsekwencją regulacji zawartej w projektowanym art. 23 ustawy ustrojowej. Regulacja ta umożliwi poborowym skierowanym do odbycia służby zastępczej, odbycia tej służby w organizacjach pożytku publicznego, z wyjątkiem wykonywania świadczeń na rzecz działalności gospodarczej prowadzonej przez te organizacje. Tak więc, oprócz jednostek organizacyjnych kościołów i innych związków wyznaniowych, samorządu terytorialnego i fundacji (art. 189 ust. 4 ustawy), poborowi będą mogli na swój wniosek wykonywać pracę w organizacjach pożytku publicznego. Przepis ten wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Art. 5 projektu dotyczy zmiany ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 79, poz. 885). Zmiana polega na dodaniu przepisu o zwolnieniu z opłat sądowych związanych z postępowaniem dotyczącego wpisu stowarzyszenia do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej do Krajowego Rejestru Sądowego. Celem tej zmiany jest stworzenie warunków ułatwiających powstawanie stowarzyszeń - organizacji będącej przejawem aktywności społeczeństwa obywatelskiego.

Projektowane zmiany w ustawach podatkowych tj. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (art. 6) , ustawy o podatku od towarów i usług (art. 12), ustawy o opłacie skarbowej (art. 19), ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych (art. 20), ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 7), ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (art. 8),

ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 10) są realizacją przyjętych przez projektodawcę rozwiązań ustawy ustrojowej.

W art. 6 projektu proponuje się wprowadzenie zwolnienia od podatku od nieruchomości o charakterze przedmiotowym, obejmującego nieruchomości lub ich części, które zajęte są wyłącznie na prowadzenie nieodpłatnej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego. Zwolnienie od tego podatku nie będzie zatem dotyczyło wszystkich nieruchomości organizacji pożytku publicznego, a jedynie tych, które będą zajęte wyłącznie na prowadzenie wskazanej w przepisie działalności.

Art. 22 ust. 1 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie traktuje o przyznaniu organizacjom pożytku publicznego zwolnień w ponoszeniu wymienionych w nim ciężarów publicznych. Stosownie do jego postanowień zaproponowano zwolnienie dochodów tych organizacji od podatku dochodowego od osób prawnych w tej części w jakiej ich dochody przeznaczone zostaną na działalność statutową, z wyjątkiem działalności gospodarczej.

Równocześnie proponuje się uregulowanie kwestii aktywnego lokowania przez organizacje o charakterze *non-profit* wolnych okresowo środków w papiery wartościowe. Mając na uwadze źródła pochodzenia środków, którymi dysponują tego rodzaju organizacje, w szczególności związane z ofiarnością osób fizycznych i osób prawnych oraz zwolnienia podatkowe, a także szczytne cele na jakie środki te zostały przeznaczone, szczególnie zasadnym jest ograniczenie ryzyka ich inwestowania w papiery wartościowe. Proponuje się zatem wprowadzić możliwość nabywania - bez utraty prawa do ulgi w podatku dochodowym - wyłącznie obligacji i bonów skarbowych wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji

wyemitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego po dniu 1 stycznia 1997 r.

Projektowane w art. 12 zwolnienia w zakresie podatku VAT dotyczą sprzedaży przez organizacje pożytku publicznego towarów nabytych w drodze darowizn rzeczowych, pochodzących ze zbiórek lub nabytych za środki pieniężne pozyskane ze zbiórek, które to zbiórki zostały określone w art. 25 ust. 1 ustawy ustrojowej. Korzystanie ze zwolnienia przy sprzedaży towarów pochodzących z darowizn, których wartość przekracza 2000 zł., wymagałoby spełnienia wymogów dokumentacyjnych pozwalających na identyfikację darczyńcy oraz potwierdzających dokonanie aktu darowizny. Proponowane zwolnienia nie wykluczają możliwości korzystania przez organizacje pożytku publicznego z systemowych zwolnień przedmiotowych (np. w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej, edukacji) oraz związanych ze sprzedażą towarów używanych.

W odniesieniu do organizacji pożytku publicznego proponuje się również wprowadzenie podmiotowego zwolnienia od opłaty skarbowej, jeżeli organizacje te składają podania, występują z wnioskiem o dokonanie czynności urzędowej lub z wnioskiem o wydanie zaświadczenia lub zezwolenia albo wystawiają weksle lub dokumenty stwierdzające ustanowienia pełnomocnika (art. 19). Warunkiem zastosowania wyłączenia jest, aby czynności organów administracji publicznej dokonywane na wniosek organizacji pożytku publicznego oraz dokumenty wystawiane przez te organizacje, pozostawały w związku z nieodpłatną lub odpłatną działalnością pożytku publicznego.

Także w podatku od czynności cywilnoprawnych proponuje się wprowadzenie zwolnienia podmiotowego obejmującego organizacje pożytku publicznego, jeżeli dokonują one czynności cywilnoprawnych podlegających podatkowi, pozostających w związku z nieodpłatną lub odpłatną działalnością pożytku publicznego (art. 20). W konsekwencji, w przypadku czynności cywilnoprawnej, której stroną będzie organizacja

pożytku publicznego, podmiotami wyłącznie odpowiedzialnymi za zapłatę podatku (obniżonego o 50%) będą pozostałe strony czynności.

Istotnym elementem finansowania działalności organizacji pożytku publicznego będzie zasilanie ich częścią podatku dochodowego od osób fizycznych. Projekt ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje w art. 26 możliwość przekazywania przez podatników części tego podatku (do 1%) na rzecz wybranych organizacji pożytku publicznego. Szczegółowe uregulowania zasad i trybu pomniejszania należności podatkowej z omawianego tytułu zawarto w zmianach do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 7 pkt 3-6) oraz do ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (art. 8). Zmniejszenie podatku następowaloby na podstawie dowodów wpłat na rzecz organizacji pożytku publicznego, dokonywanych w okresie następującym po upływie roku, za który jest składane zeznanie podatkowe, nie później jednak niż do dnia złożenia zeznania podatkowego.

Równocześnie, tworząc dalsze zachęty do wspierania działalności pożytku publicznego, rozszerzono katalog ulg związanych z możliwością odliczeń od dochodu darowizn dokonanych przez podatników. Proponuje się objąć tymi ulgami, w ramach wspólnego 15% limitu, także wartość darowizn dokonanych w trakcie roku podatkowego na rzecz organizacji pożytku publicznego. Nowa ulga dotyczyłaby zarówno podatników podatku dochodowego od osób fizycznych jak i podatników podatku dochodowego od osób prawnych (art. 7 pkt 2, art. 10 pkt 4).

Utrata statusu organizacji pożytku publicznego niesłaby skutek, o którym mowa w art. 30 ust. 3 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i

o wolontariacie, polegający na obowiązku wydatkowania w ciągu 12 miesięcy środków pochodzących ze zbiórek publicznych, zebranych w okresie posiadania takiego statusu, na własną działalność w sferze zadań publicznych. Ponieważ dochody związane z tego rodzaju zbiórkami byłyby już zwolnione od podatku dochodowego, to w omawianym przypadku wydatki sfinansowane z tych środków nie mogłyby być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów (art. 10 pkt 2).

W związku z prawnym uregulowaniem instytucji wolontariatu, w przepisach podatkowych wprowadzono odpowiednie zmiany, dostosowując ich stan do nowej sytuacji, przede wszystkim pod kątem zniesienia istotnych ograniczeń, jakie mogłyby się z nią wiązać dla podatników.

W związku z tym proponuje się zwolnienie z opodatkowania podatkiem dochodowym przychodów wolontariuszy, wynikających z pokrywania przez organizacje pozarządowe kosztów ich podróży służbowych, badań lekarskich, wyposażenia w środki ochrony osobistej, składek opłaconych zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (art. 7 pkt 1).

Natomiast organizacjom pozarządowym, które będą korzystały z pracy wolontariuszy, będącej nieodpłatnym świadczeniem w rozumieniu przepisów podatkowych, proponuje się ustanowić zwolnienie polegające na wyłączeniu z kategorii przychodów wartości tych świadczeń (art. 10 pkt 1).

Art. 9 projektu – zmiana ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. Nr 13, poz. 123) polega na dodaniu regulacji, z której wynika, że do działalności kulturalnej, o której mowa w ustawie (czyli działalności polegającej na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury prowadzonej przez osoby prawne, osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej) w zakresie nie uregulowanym przepisami ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, stosuje się przepisy o prowadzeniu działalności gospodarczej.

Art. 11 projektu ustawy dokonuje zmiany ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. Nr 7, poz. 34, z późn. zm.), ułatwiając organizacjom pożytku publicznego propagowanie działalności „non - profit”. W efekcie tej zmiany jednostki publicznej radiofonii i telewizji powinny stwarzać organizacjom pożytku publicznego możliwość nieodpłatnego informowania o prowadzonej przez nich działalności nieodpłatnej. Dodatkowo projektodawca stwierdza, że powyższy przepis nie wyklucza prawa nadawcy do informowania o działalności organizacji pożytku publicznego w szerszym zakresie. Z uwagi na rozwój sektora organizacji pozarządowych w Polsce, a także ze względu na wzrastającą współpracę władz publicznych ze strukturami organizacji pozarządowych możliwość szerokiej informacji o organizacjach pożytku publicznego i ich działalności o charakterze non - profit, należy uznać za przejaw dostrzeżenia ich roli w budowie państwa i społeczeństwa obywatelskiego. Będzie to służyć zarówno dalszemu wzmocnieniu pozycji trzeciego sektora jak i budowie wizerunku organizacji pożytku publicznego prawidłowo realizujących działalność społecznie użyteczną. Ponadto Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może określić, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w powyższych sprawach, uwzględniając potrzeby organizacji pożytku publicznego.

Art. 13 projektu dokonuje zmiany ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 z późn. zm.). Stanowi rozwinięcie głównych założeń do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jedną z podstawowych przesłanek wydania projektu ustawy była potrzeba uregulowania współpracy władz publicznych z sektorem pozarządowym. Projekt (art. 5 ust. 1) nakazuje organom administracji publicznej przy realizacji zadań publicznych współpracować z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz określa formy tej współpracy. Ponieważ w ramach decentralizacji państwa dokonuje się przesunięcia zadań publicznych z administracji rządowej na samorząd terytorialny, tym bardziej muszą istnieć jednolite zasady współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Zmiana ustawy o gospodarce komunalnej dotyczy uwzględnienia, w zakresie powierzania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z zakresu gospodarki komunalnej, przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projektowana zmiana przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17 poz. 209 z późn. zm.), (art. 14) dokonuje zmian w tej ustawie w związku z art. 20 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że organizacja pozarządowa uzyskuje status organizacji pożytku publicznego po wpisaniu tej okoliczności do KRS.

Dokonując zmian, uwzględniono specyfikę podmiotów, które będą rejestrowane, a także strukturę prawną, organizacyjną i informatyczną już istniejącą w Krajowym Rejestrze Sądowym, w szczególności strukturę istniejących rejestrów. Ze względów również pragmatycznych przyjęto, że organizacje pożytku publicznego nie będą wpisywane do odrębnego, utworzonego jedynie dla nich rejestru, lecz będą wpisywane do istniejącego w KRS rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej (przyjęcie tej koncepcji powoduje konieczność w pełni uzasadnioną wniesienia autopoprawki do art. 3 ust. 1 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przez określenie jednostek nie posiadających osobowości prawnej, jako „jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw”).

Projektowana zmiana:

- określa, jakie informacje powinny zostać zamieszczone w rejestrze również w przypadku gdy dotyczy on jednostek organizacyjnych które z innego tytułu nie mają obowiązku wpisu do KRS; z wpisem tym nie łączy się nabycie osobowości prawnej ,
- przewiduje, że Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego będzie nieodpłatnie informowała o organizacjach pożytku publicznego szczególnie w ogólnodostępnych sieciach informatycznych.

Projektowana regulacja ma wejść w życie od dnia 1 stycznia 2004 r. natomiast w okresie przejściowym (od 1 stycznia 2003 r. - projektowane wejście w życie ustawy o działalności...) organizacje pożytku publicznego będą wpisywane do ewidencji prowadzonej przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (art. 22 projektowanej ustawy).

Art. 15 projektu

Ze względu na szczególną rolę organizacji pożytku publicznego wynikającą m.in. z udziału w realizacji wskazanych zadań publicznych, jest konieczne udzielenie tym podmiotom odpowiednich uprawnień, które umożliwią im efektywne działanie.

Projektowana ustawa ustrojowa w art. 22 ust. 2 przewiduje m.in. umożliwienie organizacjom pożytku publicznego, na szczególnych warunkach określonych w przepisach odrębnych, nabywanie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oraz własność budynków, budowli i urządzeń trwale związanych z gruntem oddanym w wieczyste użytkowanie, jak również uzyskiwać na szczególnych warunkach prawo użytkowania takich nieruchomości.

W związku z tym projektuje się zmianę art. 68 w ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 z późn. zm.). Projektowana zmiana przewiduje, że w przypadku sprzedaży nieruchomości organizacjom pozarządowym oraz osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku

publicznego, oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego realizującym zadania publiczne na zasadach i w trybie określonym w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – na cele nie związane z działalnością zarobkową, starosta, za zgodą wojewody oraz jednostka samorządu terytorialnego, za zgodą rady bądź sejmiku, mogą zastosować bonifikaty od ceny nieruchomości ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Nowelizacja art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami umożliwi organizacjom pozarządowym realizującym zadania publiczne na zasadach określonych w przepisach o działalności publicznej i o wolontariacie możliwość nabycia nieruchomości znajdujących się w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa oraz odpowiednio w gminnym, powiatowy, lub wojewódzkim zasobie nieruchomości z bonifikatą (zasadą jest sprzedaż i oddawanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości w drodze przetargu za cenę ustaloną na podstawie jej wartości rynkowej ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego).

Przedstawione wyżej regulacje umożliwią organizacjom pozarządowym prowadzenie działań związanych z realizacją wskazanych zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 16 projektu - w związku z art. 27 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określającym, że nadzór nad działalnością organizacji pozarządowych, w tym organizacji pożytku publicznego, sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, konieczna była stosowna zmiana w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. Nr 82, poz. 928, z późn. zm.), (art. 16 projektu). Do zadań ministra właściwego do spraw

zabezpieczenia społecznego dodano sprawy z zakresu działalności pożytku publicznego, w tym nadzoru nad prowadzeniem tej działalności, z wyłączeniem nadzoru nad działalnością w zakresie ratownictwa i ochrony ludności ze względu na specyfikę tej działalności. Tak więc wymiar ustrojowy projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie polega na wskazaniu ministra, członka Rady Ministrów, który będzie odpowiadał za sprawy związane z działalnością pożytku publicznego i wolontariatu. Do tej pory, co jest jednym ze skutków braku systemowej regulacji w przedmiotowym zakresie, nie ma organu na poziomie administracji rządowej, któremu sprawy te byłyby ustawowo powierzone.

Nowelizacja ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (art. 17), ma na celu dostęp wolontariuszy do rzeczowych świadczeń zdrowotnych, wówczas, gdy wolontariusz nie ma innego tytułu do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Zgodnie z projektem ma ono mieć charakter dobrowolny. Nie ma żadnych danych źródłowych, na podstawie których można byłoby dokonać szacunku liczby osób, które skorzystałyby z tego prawa. W nowelizacji ustawy zaproponowano, aby podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne stanowiła kwota odpowiadająca najniższemu wynagrodzeniu za pracę określoną w odrębnych przepisach. Składkę za każdego wolontariusza opłacałby korzystający, określony w art. 42 ust. 1 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 18 projektu - istotą projektowanej zmiany ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z późn. zm.) jest, aby jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych mogły otrzymywać dotacje celowe na realizację zadań zleconych, zgodnie z

przepisami projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zgodnie z projektowanymi zmianami ustawy o finansach publicznych, prawnie uzasadnione jest zachowanie mocy umów zawartych przez organy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie uchwał podjętych przez ich organy stanowiące (art. 25 ust. 1 projektu ustawy). Umowy te zachowują moc do czasu ich wygaśnięcia lub rozwiązania. Ponadto organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, dostosują uchwały wydane na podstawie art. 118 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do wymagań związanych z wykonywaniem zadań w zakresie określonym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 25 ust. 2).

W art. 22 określono, że uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego do dnia 31 grudnia 2003 r. będzie następować w drodze wpisu do ewidencji organizacji pożytku publicznego prowadzonej przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jednocześnie w art. 22 sprecyzowano procedurę uzyskania i utraty statusu organizacji pożytku publicznego w okresie przejściowym, w którym jak wskazano ewidencję organizacji pożytku publicznego prowadzić będzie minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Oszacowanie skutków finansowych wynikających z zaproponowanych zmian w zakresie podatków jest niezwykle trudne. Znaczna ich część byłaby związana z posiadaniem statusu organizacji pożytku publicznego, co następować będzie sukcesywnie. Ministerstwo Finansów nie dysponuje również danymi co do potencjalnej skali działalności tych organizacji.

W związku z powyższym wydaje się, iż skutki budżetowe projektowanych zwolnień w zakresie podatku VAT można szacować w szerokich granicach od 1 do 3 mln zł.

W zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych w chwili obecnej możliwe wydaje się jedynie oszacowanie wpływu zmian związanych z przekazywaniem na rzecz organizacji pożytku publicznego 1% tego podatku. W tym zakresie saldo zaproponowanych zmian nie przekroczy w podatku dochodowym od osób fizycznych i w zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne kwoty 312 mln zł.

Natomiast skala ulg, z jakich skorzystają podatnicy w związku z dokonywaniem odliczeń od dochodu darowizn (podatki dochodowe od osób fizycznych i od osób prawnych) jest praktycznie niemożliwa do przewidzenia z uwagi na istotną zmianę zasad stosowania tego rodzaju ulg.

Wpływy z podatku od nieruchomości, opłaty skarbowej i podatku od czynności cywilnoprawnych stanowią w całości dochód budżetów gmin. Projektowane zmiany spowodują spadek wpływów z tych danin. Oszacowanie skutków projektowanych zmian nie jest możliwe ze względu na brak danych dotyczących przewidywanej liczby organizacji pożytku publicznego, powierzchni nieruchomości zajmowanych na prowadzoną przez nie działalność, liczby wniosków, z którymi organizacje te będą występować do organów administracji publicznej oraz dokumentów, które będą wystawiać. Trudna do przewidzenia jest także liczba czynności cywilnoprawnych dokonywanych z udziałem organizacji pożytku publicznego.

Przewidywane zwiększenie rozmiarów działalności organizacji pozarządowych w sferze wykonywania zadań publicznych, związane z wykorzystaniem wolontariatu oraz z udziałem środków finansowych nie pochodzących z budżetu państwa może

zrównoważyć koszty, jakie pociągnie za sobą wprowadzenie w życie projektowanej ustawy.

Należy bowiem pamiętać, iż organizacje obywatelskie często wytwarzają dobra i świadczą usługi efektywniej, to znaczy lepszej jakości i po niższych kosztach niż mogą to zrobić organy administracji państwowej.

Dzięki temu, że osoby prywatne dobrowolnie i nieodpłatnie poświęcają swój czas i energię na rozwiązywanie problemów publicznych (np. pomoc ludziom starszym i niepełnosprawnym), administracja publiczna może zmniejszyć wydatki na działania w tym zakresie. Świadczenie usług przez organizacje obywatelskie sprzyja powstawaniu oszczędności wynikających z zasady konkurencji. Choć sektor organizacji pozarządowych nie jest sektorem dochodowym, to istnieje w nim prawdziwa rywalizacja o darowizny, kontrakty i dotacje. A zatem organizacje pozarządowe mogą dostarczać wysokiej jakości dobra i usługi po niższych kosztach. W rezultacie państwo i prywatni darczyńcy oczekują, że organizacje pozarządowe będą zwiększały zakres świadczonych usług w ramach wykonywania zadań publicznych.

Czynnik kalkulacji ekonomicznych jest, przy ocenie skutków projektowanej ustawy szczególnie ważny. Mała lokalna organizacja społeczna może znacznie lepiej rozpoznawać i realizować realne potrzeby ludzi, którym ma służyć, niż organ administracji publicznej. W wielu przypadkach organizacje społeczne są bardziej efektywne niż przedsiębiorcy i często też korzystają z mechanizmów rynkowych, takich jak konkurencyjność, efektywność, partnerstwo. Pracownicy organizacji pozarządowych otrzymują zazwyczaj mniejsze wynagrodzenia niż pracownicy na porównywalnych stanowiskach w sektorze przedsiębiorców, dlatego też koszty ponoszone przez te organizacje mogą być niższe.

Omawiając skutki wpływu projektowanej regulacji na rynek pracy, należy oczekiwać, że w tym zakresie powinien on być znaczący i pozytywny.

Praca wolontariuszy sprawia, że nawet niewielkie środki mogą być wykorzystane w sposób efektywny. Wolontariat to także forma edukacji i kształcenia. Istotą wolontariatu jest bowiem aktywny udział w życiu

społecznym przez uczestnictwo w organizacjach i instytucjach typu *non-profit*, który rozwija samodzielność i kreatywność. Będąc wolontariuszem można zdobyć doświadczenie, przydatne w karierze zawodowej. Często podkreśla się, że jednym z problemów bezrobocia jest bierność, a co się z tym wiąże utrata aktywności zawodowej i społecznej. Wolontariat może pomóc ją zachować do czasu znalezienia pracy, a także wzbogacić umiejętności i wiedzę danej osoby, czyli elementy istotne dla jej pozycji na rynku pracy.

W Niemczech w sektorze organizacji pozarządowych zatrudnionych jest 3,7% ogółu zatrudnionych, co stanowi 10% osób zatrudnionych w sektorze usług. We Francji odsetek ten stanowi odpowiednio 4,2 % (ok. 800 000 osób) i 10%; we Włoszech odpowiednio 2% (ok. 400 000 osób) i 5%; w Wielkiej Brytanii natomiast 4% (ok. 900 000 osób) i 9%. Co więcej, dane te wydają się szczególnie ważne w kontekście dynamiki wzrostu zatrudnienia. W dekadzie 1980-1990, we Francji na każde sześć nowych miejsc pracy jedno powstało w trzecim sektorze, zaś w Niemczech jedno na siedem lub osiem. Oczywiście aktywność zawodowa pracowników organizacji społecznych musi być – jak cała działalność *non-profit* – poddana szczególnemu reżimowi prawnemu, w tym też skutecznemu nadzorowi ze strony organów publicznych tak, aby uniknąć zjawisk patologicznych.

Należy podkreślić, że projektowana regulacja, w zakresie uproszczenia procedur, uwzględniając obowiązujące przepisy prawne, przyczyni się do ujednolicenia procedur zawartych obecnie w innych aktach prawnych, w szczególności w ustawie o finansach publicznych. Ustawa ta w art. 118 stanowi, że „tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania określa w drodze uchwały organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego”. Szeroko zróżnicowana jak na warunki państwa unitarnego, praktyka organów jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie daje obraz braku jednolitego i przejrzystego systemu zlecania zadań publicznych jednostkom

spoza sektora finansów publicznych. Ponadto należy zauważyć, że uchwały tych organów nie zawsze realizują podstawowe wytyczne ustawodawcy. Projektowana ustawa ma dokonać w tej materii ujednoczenia przepisów prawnych, w szczególności w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego przez wprowadzenie regulacji w miejsce przepisów prawa miejscowego.

Zgodnie z przepisem art. 22 ust. 1 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowiącym, iż organizacji pożytku publicznego przysługuje na zasadach określonych w przepisach odrębnych zwolnienie od należności celnych w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego wymagane jest rozwinięcie zaproponowanego rozwiązania w przepisach odrębnych. Dodatkowe zwolnienia od cła mogą być przez Polskę wprowadzane wyłącznie do dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i taką możliwość przewiduje art. 190 Kodeksu celnego, który stanowi podstawę do wprowadzania w określonych sytuacjach dodatkowych zwolnień od cła przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia. Tak więc zgodnie z regulacją prawa europejskiego (rozporządzenie Rady Europy nr 918/93) możliwe jest jedynie dokonanie zmian rozporządzenia wydanego na podstawie art. 190 Kodeksu celnego.

W związku z powyższym nastąpi zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.12.2001 r. w sprawie określenia zwolnień celnych innych niż określone w art. 190¹⁻⁴¹ Kodeksu celnego (Dz. U. Nr 156, poz. 1820) przez dodanie pkt 12 w brzmieniu:

„12) Rzeczy przywożone przez organizacje pożytku publicznego, o których mowa w odrębnych przepisach o organizacjach pożytku publicznego i o wolontariacie, w ramach prowadzonej przez te organizacje działalności pożytku publicznego, z wyłączeniem:

- a) *napojów alkoholowych,*
- b) *tytoniu i wyrobów tytoniowych,*
- c) *środków transportu z wyjątkiem ambulansów,*
- d) *towarów przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej.”.*

Wprowadzenie powyższego zapisu w rozporządzeniu Rady Ministrów, a nie w ustawie, pozwala na uniknięcie zarzutu niezgodności proponowanego zwolnienia z prawem UE (rozporządzenie to obowiązuje jedynie do czasu wejścia Polski do UE), a także zapewni jednolitość przepisów dotyczących zwolnień. W opinii Ministra Pracy i Polityki Społecznej regulacja ta powinna wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy. Skutki tej regulacji zostaną określone w trakcie prac nad tymi przepisami.

Zgodnie z art. 43 projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wolontariuszowi przysługuje zaopatrzenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu świadczeń na podstawie odrębnych przepisów. Zapis ten nie wymaga nowelizacji żadnej z ustaw z zakresu ubezpieczenia społecznego, bowiem odwołuje się do przepisów dotyczących zaopatrzenia ofiar wypadków przy pracy. Obecnie w tym zakresie obowiązuje rozporządzenie wykonawcze do ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków tj. rozporządzenie z dnia 16 września 1997 r. w sprawie świadczeń dla pracowników, którzy ulegli wypadkom w szczególnych okolicznościach oraz świadczeń dla osób nie będących pracownikami (Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 158). Obecnie w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, w ostatniej fazie przygotowań do skierowania na Radę Ministrów, a następnie do Parlamentu, są projekty dwóch ustaw: o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy oraz o zaopatrzeniu osób, które uległy wypadkom w szczególnych

okolicznościach. Właśnie w tym drugim projekcie zostaną uregulowane kwestie zaopatrzenia wypadkowego wolontariuszy.

Należy wskazać, że projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie został przekazany w dniu 25 kwietnia br. Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z prośbą o wyrażenie opinii. Opinia ta ze względu na organizacyjną fazę prac Komisji do dnia dzisiejszego nie została wyrażona. Po jej przedstawieniu projektodawca weźmie pod uwagę uzasadnione propozycje zmian legislacyjnych. Projekt został także przekazany do konsultacji społecznych z przedstawicielami organizacji sektora pozarządowego skupionych w Grupie Kontaktowej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej obejmującej znaczną część przedstawicieli sektora organizacji pozarządowych. Należy podkreślić, iż część uwag przedstawicieli organizacji pozarządowych została uwzględniona w projekcie przedstawianej ustawy.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/1594/2002/DPE-eb

Warszawa, 04.06. 2002r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia do projektów autopoprawek do:

- projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz
- projektu ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

wyrażona przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonymi projektami autopoprawek do projektu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (pismo nr RM-10-5-02) oraz do projektu ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (pismo nr RM-10-88-02), uprzejmie informuję, iż opinia o zgodności ww. projektów ustaw, z prawem Unii Europejskiej, została wyrażona przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej, 31 stycznia 2002 r. (pismo nr Sekr.Min.DH/208/2002/DPE-pw,eb) oraz 16 maja 2002 r. (pismo nr Sekr.Min.DH/1370/2002/DPE-pw,eb).

Jednocześnie, w odniesieniu do zmian zaproponowanych w przedłożonych projektach autopoprawek, pozwalam sobie stwierdzić, iż nie zmieniają one pozytywnych konkluzji ww. opinii.

W załączeniu przekazuje kopie ww. opinii.

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jerzy Hausner
Minister Pracy i Polityki Społecznej

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2002 - 06 - 04

Z poważaniem,
Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

42

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekr. Min. DH/1340/2002/DPE-pw,eb

Warszawa, 16.09. 2002r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (pismo nr RM-10-88-02 wraz z autopoprawką), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedłożonego projektu ustawy jest uzupełnienie oraz rozwinięcie przepisów zawartych w projekcie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 12 lutego 2002 roku. Przedłożony projekt ustawy zawiera przepisy nowelizujące ustawy odnoszące się do sfery pożytku publicznego, związane z wejściem w życie ww. ustawy, a także niezbędne przepisy przejściowe. Przedłożona regulacja wraz z ww. ustawą tworzyć będą system zasad prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i korzystania z tej działalności przez organy administracji publicznej w celu wykonywania zadań publicznych.
- II. Przedmiot projektowanej ustawy pozostaje – co do zasady – poza zakresem regulacji prawa wspólnotowego. Unia Europejska nie wprowadza bowiem przepisów prawnych o charakterze wiążącym, dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych. Przedłożony projekt

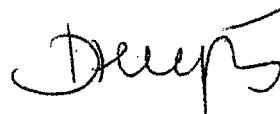
podlega jednak ocenie z punktu widzenia zgodności zaproponowanych w nim rozwiązań finansowych z regulacją wspólnotowego prawa pochodnego z obszaru regulacji podatkowych.

W powyższym zakresie należy zauważyć, iż przewidziana w Art. 12 możliwość zwolnienia z należności podatku VAT sprzedaży przez organizacje pożytku publicznego towarów nabytych w drodze darowizn rzeczowych pochodzących ze zbiorów lub nabytych za środki pieniężne pozyskane ze zbiorów, mieści się w katalogu dopuszczalnych zwolnień, określonym w Art. 13 Szóstej Dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji przepisów państw członkowskich dotyczących podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej – ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.Urz. WE Nr L 145, 13.06.77).

III. Jednocześnie, w odniesieniu do brzmienia art. 22 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, zgodnie z którym organizacje pożytku publicznego przysługuje, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, zwolnienie z opłat celnych w zakresie prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego, pozwalam sobie stwierdzić, iż zostało ono uznane za zgodne z prawem Unii Europejskiej pod warunkiem określenia zakresu zaproponowanego zwolnienia z opłat celnych w sposób zgodny z regulacją Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 918/83 z dnia 28 marca 1983 roku w sprawie ustanowienia systemu zwolnień celnych (Dz.Urz. WE Nr L 271, 23.09.1986). W uzasadnieniu do przedłożonego projektu ustawy (strona 15 uzasadnienia) zaproponowano rezygnację z modyfikacji treści art. 190 ustawy z dnia 9 stycznia 1997 roku Kodeks celny (Dz.U. z 2001 r. Nr 75, poz. 802 z późn.zm.), jak było to planowane w pierwotnej wersji ustawy, jak również zaproponowano przyznanie ww. zwolnień z opłat celnych w drodze rozszerzenia katalogu dopuszczalnych zwolnień od cła, wskazanego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 roku w sprawie określenia zwolnień celnych innych niż określone w art. 190¹⁻⁴¹ Kodeksu celnego (Dz.U. Nr 156, poz. 1820). Powyższa propozycja – ze względu na tymczasowy charakter ww. regulacji – zasługuje na ocenę pozytywną. Zaproponowane zwolnienie z opłat celnych przywozu i wywozu za granicę przez organizacje pożytku publicznego wszystkich rzeczy z przeznaczeniem na ich działalność statutową, tj. bez wyszczególnienia rodzaju tych rzeczy bądź wskazania ich przeznaczenia jest wprawdzie zwolnieniem zbyt ogólnym w świetle wymogów Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 918/83, lecz jego umieszczenie w przepisach ww. rozporządzenia gwarantuje jego realizowanie jedynie do dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

IV. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedłożony projekt ustawy – przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jerzy Hausner

Minister Pracy i Polityki Społecznej

R O Z P O R Z A D Z E N I E

MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia.....

w sprawie rejestru organizacji pożytku publicznego.

Na podstawie art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr ..., poz...), zarządza się, co następuje:

§ 1.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, zwany dalej "organem rejestrowym", prowadzi rejestr organizacji pożytku publicznego, zwany dalej „rejestrem”, w dwóch seriach, odrębnie dla spełniających wymogi określone w ustawie z dnia 2002 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr ..., poz...):

- 1) organizacji pozarządowych podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego,
- 2) pozostałych organizacji pozarządowych,

przy czym rejestr w obydwóch seriach prowadzi się w odrębnych księgach dla organizacji mających siedzibę na obszarze poszczególnych województw.

§ 2.

1. Dane dotyczące poszczególnych organizacji pożytku publicznego wpisanych do rejestru umieszcza się pod numerem przeznaczonym w każdej serii oraz w każdej księdze, o której mowa w § 1, dla danej organizacji w trzech działach rejestru.

2. Dla organizacji wpisanej do rejestru prowadzi się odrębne akta rejestrowe, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu.

§ 3.

W księdze prowadzonej dla organizacji pozarządowych, o których mowa w § 1 pkt 1:

- 1) w dziale I wpisuje się:

- a) w rubryce pierwszej:

- w polu pierwszym - oznaczenie rodzaju organizacji,
- w polu drugim - numer REGON,
- w polu trzecim - nazwę organizacji,
- w polu czwartym - dane o rejestracji sądowej, co obejmuje numer w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz datę zarejestrowania organizacji w tym rejestrze,

- b) w rubryce drugiej:

- w polu pierwszym - siedzibę organizacji,
- w polu drugim - adres organizacji,

- c) w rubryce trzeciej - informacje o statucie:

- w polu pierwszym - informacje o sporządzeniu lub zmianie statutu, co obejmuje: datę sporządzenia lub zmiany statutu, a w wypadku ustalenia nowego tekstu umowy lub statutu - zaznaczenie tej okoliczności,

- 2) w dziale II wpisuje się:

- a) w rubryce pierwszej - organ uprawniony do reprezentacji organizacji (organ zarządzający):

- w polu pierwszym - nazwę organu uprawnionego do reprezentowania organizacji,
- w polu drugim - sposób reprezentacji organizacji,

- b) w rubryce drugiej - dane osób wchodzących w skład organu zarządzającego:

- w polu pierwszym - nazwisko,
- w polu drugim - imiona,
- w polu trzecim - funkcję w organie zarządzającym,

3) w dziale III wpisuje się:

a) w rubryce pierwszej:

- w polu pierwszym - określenie przedmiotu działalności statutowej nieodpłatnej,
- w polu drugim - określenie przedmiotu działalności statutowej odpłatnej,
- w polu trzecim - określenie przedmiotu prowadzonej działalności gospodarczej,

b) w rubryce drugiej - wzmiankę o złożeniu sprawozdań, o których mowa w art.21 ust.1-4 ustawy określonej w § 1.

§ 4.

W księdze prowadzonej dla organizacji pozarządowych, o których mowa w § 1 pkt 2:

1) w dziale I wpisuje się:

a) w rubryce pierwszej:

- w polu pierwszym - oznaczenie rodzaju organizacji,
- w polu drugim - numer REGON,
- w polu trzecim - nazwę organizacji,
- w polu czwartym - informację o braku osobowości prawnej organizacji,

b) w rubryce drugiej:

- w polu pierwszym - siedzibę organizacji,
- w polu drugim - adres organizacji,

c) w rubryce trzeciej - informacje o statucie lub innym dokumencie organizacyjnym:

- a) w polu pierwszym - informacje o sporządzeniu lub zmianie statutu lub innego dokumentu organizacyjnego, co obejmuje: datę sporządzenia lub zmiany dokumentu, a w wypadku ustalenia nowego tekstu dokumentu - zaznaczenie tej okoliczności oraz informacje o zarejestrowaniu lub zgłoszeniu organizacji, co obejmuje określenie organu, który dokonał rejestracji lub przyjął zgłoszenie, jak również datę rejestracji lub przyjęcia zgłoszenia,
- 2) w dziale II wpisuje się:
- a) w rubryce pierwszej:
 - w polu pierwszym - nazwę organu uprawnionego do reprezentowania organizacji (organu zarządzającego),
 - w polu drugim - sposób reprezentacji organizacji,
 - b) w rubryce drugiej - dane osób uprawnionych do reprezentowania organizacji:
 - w polu pierwszym - nazwisko,
 - w polu drugim - imiona,
 - w polu trzecim - funkcję w organizacji,
 - w polu czwartym - numer PESEL,
 - c) w rubryce trzeciej - statutowy organ kontroli lub nadzoru:
 - w polu pierwszym - nazwę organu kontroli lub nadzoru,
 - d) w rubryce czwartej - dane osób wchodzących w skład organu kontroli lub nadzoru:
 - w polu pierwszym - nazwisko,
 - w polu drugim - imiona,
 - w polu trzecim - numer PESEL,
 - w polu czwartym - informację, że spełnione są wymagania, o których mowa w art.19 pkt 6 ustawy określonej w § 1, wraz ze wskazaniem dokumentów, na których opiera się ten wpis.
- 3) w dziale III wpisuje się:

- a) w rubryce pierwszej:
 - w polu pierwszym - określenie przedmiotu działalności statutowej nieodpłatnej,
 - w polu drugim - określenie przedmiotu działalności statutowej odpłatnej,
- b) w rubryce drugiej:
 - w polu pierwszym - określenie przedmiotu prowadzonej działalności gospodarczej.

§ 5.

1. Organ rejestrowy dokonuje wpisu do rejestru, po otrzymaniu wniosku o dokonanie wpisu, podpisanego przez osobę lub osoby uprawnione do reprezentowania wnioskującej organizacji pozarządowej.
2. Wniosek o dokonanie wpisu zawiera dane stanowiące przedmiot wpisu zgodnie z przepisami, odpowiednio, § 3 i § 4, jak również dokumenty stanowiące podstawę wpisu, w szczególności statut organizacji i dokumenty wskazujące na spełnienie wymagań, o których mowa w art.19 ustawy określonej w § 1.
3. W odniesieniu do organizacji, o których mowa w § 1 pkt 1, podstawą wpisu może być odpis pełny z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczący tej organizacji wraz z oświadczeniem osób, które podpisały wniosek, o tym, że w stosunku do danych ujawnionych w tym odpisie nie zaszły żadne zmiany.

§ 6.

1. Organ rejestrowy bada czy wniosek i załączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.
2. Organ rejestrowy bada, czy zgłoszone dane są zgodne z prawdziwym stanem, jeżeli ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości.

§ 7.

1. Organ rejestrowy doręcza z urzędu organizacji zaświadczenie o wpisie do rejestru, nie później niż w terminie 45 dni od dnia zgłoszenia.
2. Do zaświadczenia, o którym mowa w ust.1, dołącza się dwa odpisy danych wpisanych do rejestru.
3. Na pisemne żądanie organizacji organ rejestrowy wydaje jej kopie zaświadczenia, o którym mowa w ust.1, oraz dotyczące tej organizacji odpisy pełne lub aktualne lub, w żądanym zakresie, wyciągi z rejestru.

§ 8.

Organ rejestrowy wydaje decyzję o odmowie wpisu, gdy:

- 1) wniosek lub załączone dokumenty zawierają braki formalne, które mimo wezwania nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie,
- 2) organizacja pozarządowa nie spełnia wymagań, o których mowa w art.19 ustawy określonej w § 1.

§ 9.

Organizacja jest obowiązana zgłaszać pisemnie organowi rejestrowemu zmiany stanu faktycznego i prawnego, objęte danymi zawartymi we wniosku i powstałe po dniu dokonania wpisu do rejestru, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian. Do zgłoszenia zmian stosuje się odpowiednio przepisy § 5 i § 6.

§ 10.

1. Wpis organizacji do rejestru podlega wykreśleniu:
 - 1) na pisemny wniosek organizacji,
 - 2) w przypadku gdy organizacja przestała spełniać wymagania, o których mowa w art.19 ustawy określonej w § 1.
2. Wpis organizacji do rejestru podlega wykreśleniu także w przypadku, gdy organ rejestrowy dokonał go z naruszeniem prawa. W tym przypadku stosuje się

odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące wznowienia postępowania i stwierdzenia nieważności decyzji.

3. Wykreślenie z rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej.

§ 11.

1. Rejestr jest jawny.
2. Każdy ma prawo otrzymać poświadczony odpisy, wyciągi i zaświadczenia o danych zawartych w rejestrze.

§ 12.

1. Za dokonanie pierwszego wpisu do rejestru nie pobiera się opłat.
2. Za dokonanie na podstawie jednego wniosku wpisu zmian danych objętych rejestrzem pobiera się opłatę w wysokości 30 zł.

§ 13.

1. Za wydawanie odpisów, wyciągów, zaświadczeń i pisemnych informacji z rejestru pobiera się, z zastrzeżeniem ust.2, następujące opłaty:
 - 1) za odpis pełny, wydany na wniosek o wydanie odpisu pełnego - 60 zł,
 - 2) za odpis aktualny, wydany na wniosek o wydanie odpisu aktualnego - 30 zł,
 - 3) za wyciąg, wydany na wniosek o wydanie wyciągu, dotyczący działu 1 - 10 zł, a za każdy następny dział - 5 zł,
 - 4) za zaświadczenie z rejestru, wydane na wniosek o wydanie zaświadczenia - 15 zł,
 - 5) za pisemną informację z rejestru, wydaną na wniosek o wydanie pisemnej informacji - 5 zł.
2. Zaświadczenia, odpisy i wyciągi, o których mowa w § 7, wydawane są nieodpłatnie.

§ 14.

Organ rejestrowy przekazuje w terminie do dnia 31 stycznia 2004 r. właściwemu sądowi rejonowemu (sądowi gospodarczemu) księgi rejestrowe organizacji pożytku publicznego mających siedzibę w danym województwie wraz z aktami rejestrowymi.

§ 15.

Do czasu dokonania wpisu organizacji pożytku publicznego do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd rejestrowy sporządza odpis, wyciąg lub zaświadczenie na podstawie akt rejestrowych i wydaje je zainteresowanym, pobierając opłaty określone w § 13.

§ 16.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

U Z A S A D N I E N I E

Projekt wykonuje dyspozycję art.22 ust. 8 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w związku z art.22 ust.1 tej ustawy, zgodnie z którym do dnia 31 grudnia 2003 r. uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego następuje w drodze wpisu do rejestru organizacji pożytku publicznego prowadzonej przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego jako organ rejestrowy.

Rozporządzenie określa, zgodnie z upoważnieniem do jego wydania:

- szczegółowy sposób prowadzenia rejestru (§ 1 i § 2),

- zakres informacji wpisywanych do rejestru (§ 3 i § 4),
- tryb postępowania w przedmiocie wpisu do rejestru (§ 5 - § 10),
- sposób wydawania odpisów, wyciągów i zaświadczeń z rejestru (§ 11 i § 15),
- wysokość opłat związanych z dokonywaniem wpisu, wydawaniem odpisów, wyciągów i zaświadczeń (§ 12 i § 13),
- termin, tryb i warunki przekazania rejestru właściwym sądom (§ 14).

Konstrukcja rejestru organizacji pożytku publicznego jest wzorowana na rejestrze działalności gospodarczej, z uwzględnieniem jednak – co wynika z dyrektywy zawartej w upoważnieniu ustawowym – danych wpisywanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz z uwzględnieniem dwóch następujących okoliczności:

- prawnego zróżnicowania organizacji pożytku publicznego wskutek występowania wśród nich zarówno organizacji pozarządowych podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, jak i organizacji pozarządowych nie podlegających temu wpisowi, zasadniczo nie posiadających także osobowości prawnej i nie ujawnionych w publicznych rejestrach lub ewidencjach (spowodowało to podział rejestru na dwie serie - § 1 i § 2 ust.1),
- potrzeby skonstruowania rejestru pod kątem łatwości przekazania właściwym sądom (spowodowało to podział rejestru na odrębne księgi prowadzone dla organizacji mających siedzibę na obszarze poszczególnych województw - § 1 i § 2 ust.1).

Określając wysokość opłat związanych z dokonywaniem wpisu, wydawaniem odpisów, wyciągów i zaświadczeń, kierowano się odpowiednio treścią przepisów dotyczących Krajowego Rejestru Sądowego. W odniesieniu do określenia terminu, trybu i warunków przekazania rejestru właściwym sądom również wzorowano się na przepisach dotyczących Krajowego Rejestru Sądowego, z tym że przekazanie zostało zasadniczo przygotowane przez zapewnienie prowadzenia rejestru w układzie ksiąg wojewódzkich, odpowiednio do terytorialnego podziału jurysdykcji sądów rejestrowych.

Wejście w życie rozporządzenia nie pociąga za sobą odrębnych wydatków ze środków publicznych, wobec tego, że wydatki te są brane pod uwagę przy określeniu kosztów

wejścia w życie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wraz z powołaną ustawą – Przepisy wprowadzające.

Materia rozporządzenia pozostaje poza zakresem unormowania prawa Unii Europejskiej.